
Interne nieuwsbrief Oost-Achterhoek, nr. 3

Vooraf

Beste collega's,

Het is een tijd geleden dat jullie via een nieuwsbrief van ons hoorden. Als er geen naar virus was opgedoken, hadden jullie zeker een maand eerder van ons gehoord.

Half januari stuurden we de laatste nieuwsbrief waarin we terugkeken op de medewerkersbijeenkomst van 4 december. We koppelden de resultaten van de gespreksgroepen terug. Ook gingen we in op het proces dat we de komende maanden zouden doorlopen. We zouden in gesprek gaan met onder andere leerlingen, ouders, het primair onderwijs en de gemeenteraden om hun inbreng te horen. In februari spraken we hier nader over met de schoolleiders. In goed overleg kon de bijeenkomst met de PMR'en (eind januari) niet doorgaan vanwege de staking.

De rectoren en directeur gingen in februari voortvarend van start met het spreken van groepen leerlingen. Op 18 maart stond van de reeks grote bijeenkomsten de eerste gepland, namelijk de bijeenkomst met de gemeenteraden van Aalten en Winterswijk. Jullie snappen het al: vanwege de coronacrisis moesten we die bijeenkomst kort tevoren afblazen. Ook de rest van de (voorgenomen) planning, die uitging van tal van fysieke bijeenkomsten, kon van tafel.

De afgelopen weken hebben we gesteld dat we de draad zoveel mogelijk op wilden pakken. De inputbijeenkomsten zouden voor de vakantie afgerond moeten zijn, vonden we. De PMR'en (bijeenkomst 20 april) en schoolleiders (bijeenkomst 16 april) waren dat van harte met ons eens. We ontwikkelen daarom momenteel een nieuwe planning en passen de vorm van de bijeenkomsten aan. Jullie horen direct van ons als de nieuwe opzet klaar is.

En inhoudelijk nieuws is er ook: eerder spraken de schoolleidingen zich al positief uit over de uitgangspunten en afgelopen maandag (20 april) gaven de PMR'en ons hun laatste aanvullende opmerkingen mee. Met de vaststelling in deze beide gremia zijn we blij. Jullie lezen er meer over in deze nieuwsbrief.

Kortom: we gaan voortvarend en enthousiast verder! Jullie zullen snel weer van ons horen.

Maria van Hattum
Nicole Bremmer
Sjef Lommen
Wilma van Velden

Uitgangspunten

In de bijlage van deze nieuwsbrief treffen jullie een belangrijk document aan: de 'uitgangspunten samenwerking Oost-Achterhoek'. Dit document beschrijft waarom we door de leerlingendaling de samenwerking moeten zoeken, hoe we het proces gaan aanpakken, wat het doel van de samenwerking is, welke zekerheden er zijn en wat we gaan onderzoeken.

De uitgangspunten zijn tot stand gekomen na intensieve bijeenkomsten en gesprekken met de gezamenlijke PMR'en en schoolleiders. Op basis van een aantal brainstormsessies (eind vorig schooljaar) ontstond een eerste concept. Na meerdere reactierondes – die het document telkens aanscherpten – ontstond deze definitieve versie. De uitgangspunten bieden wat voor ons allen belangrijk is: richting én ruimte.

Onderzoek

De uitgangspunten leiden tot een aantal te onderzoeken thema's: samenwerking op het gebied van passend onderwijs, een (gezamenlijk) goed en betaalbaar onderwijsaanbod en samenwerking in de ondersteunende processen. De onderzoeken zullen in september starten. Input die we nog voor de zomer uit de verschillende bijeenkomsten met diverse betrokkenen krijgen, kan dus worden meegenomen.

De onderzoeken zullen uitgevoerd worden door werkgroepen die in ieder geval bestaan uit medewerkers van de drie betrokken scholen. Momenteel denken we na hoe we precies tot die werkgroepen gaan komen. We zullen jullie nader informeren over onze voorgestelde aanpak.

Bijeenkomsten met PMR'en en schoolleiders

In het woord vooraf noemden we al dat we op 16 en 20 april respectievelijk de gezamenlijke schoolleiders en de gezamenlijke PMR'en spraken. Hoewel we elkaar allemaal liever fysiek zouden ontmoeten, was het fijn om elkaar te zien via Teams en hebben we prettig en productief met elkaar gesproken. De gespreksonderwerpen zijn jullie inmiddels bekend: de opzet van een alternatieve planning en aanpak, de uitgangspunten en de aanpak van de onderzoeken. Eind juni / begin juli staan de volgende bijeenkomsten gepland. We zullen dan onder andere de input bespreken die uit de bijeenkomsten tot en met juni zijn gekomen.

E-mailadres Samenwerking Oost-Achterhoek

Samenwerking Oost-Achterhoek heeft een eigen e-mailadres waar je al je vragen en opmerkingen kwijt kunt. We zijn te bereiken samenwerkingoost@achterhoekvo.nl. Stephanie Lommert, projectsecretaris, beheert de mailbox. Zij speelt de vragen of opmerkingen door aan de juiste personen, pakt ze zelf op of agendeert ze voor de stuurgroep. Natuurlijk kun je ook altijd bij je eigen rector of directeur terecht.

In iedere nieuwsbrief willen we jullie nader kennis laten maken met een van de betrokkenen. Dit keer is dat de bestuursvoorzitter.

Even voorstellen: Maria van Hattum

Mijn naam is Maria van Hattum. Ik ben 55 jaar en een gelukkig mens. Gelukkig in mijn werk en, privé, gelukkig met Jeroen. Samen hebben wij 4 kinderen en zijn we eigenaar van een heel oud campertje waarmee we graag door heel Europa trekken. Ik ben geboren in Utrecht en opgegroeid in Amersfoort.

Drie jaar geleden kwam ik als bestuurder naar Achterhoek VO en nu ben ik sinds drie weken, in deze bijzondere tijd, bestuursvoorzitter. Mijn hele carrière ben ik werkzaam geweest in het onderwijs. Ik heb me nooit iets mooiers voor kunnen stellen. In eerste instantie was ik docent Nederlands en daarna ben schoolleider geworden. In Oss, waar ik als niet-Brabantse enigszins detoneerde, had ik mijn eerste eindverantwoordelijke functie. Een uitdagende en complexe klus. In de 7 jaar dat ik daar werkzaam ben geweest heb ik veel geleerd over leiding geven: van piekeren en nadenken naar leren, handelen en vertrouwen. Deze ervaring heeft mij echt gevormd in mijn leiderschap.

Na een aantal omzwervingen (nog een rectoraat en een eerste functie als bestuurder) heb ik bewust voor Achterhoek VO gekozen. Ik was op zoek naar een complexe opdracht in een organisatie waarin er een ruim mandaat ligt bij de scholen. Onze besturingsfilosofie is me zeer dierbaar: je krijgt de ruimte en de verantwoordelijkheid op basis van vertrouwen. Dit geldt voor leerlingen, docenten, schoolleiders en het bestuur. Het bijzondere aan Achterhoek VO is dat het niet alleen een 'papieren' filosofie is, maar dat dit ook echt in de praktijk gebracht wordt.

Dat uitgangspunt kunnen we goed gebruiken als het gaat om het vinden van de passende vorm voor de samenwerking in Oost-Achterhoek. Iedereen kent de achtergrond: de krimp raakt ons stevig. Als we niets doen kan het brede aanbod van de scholen niet overeind gehouden worden en verliezen onze leerlingen de ruimte om te groeien en daarin de keuzes te maken die bij hen passen.

We hebben binnen Achterhoek VO ervaring met het anticiperen op de krimp. Hét antwoord is er niet: we zoeken naar een oplossing die passend is bij de specifieke scholen met hun eigen medewerkers en cultuur. Voor de samenwerking Oost-Achterhoek is dat niet anders. We gaan op zoek naar de beste vorm. Ik zie het als mijn verantwoordelijkheid dat we samen dat proces instappen. Spannend gaat het vast worden. Graag zie ik dat alle medewerkers zich in dit proces zo vertrouwd en veilig voelen dat ze mee gaan denken. We werken aan vertrouwen door iedereen een stem te geven.

Bijlage 1

Uitgangspunten samenwerking Oost-Achterhoek

Context van de leerlingendaling in de Oost-Achterhoek

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs van de Oost-Achterhoek daalt in de periode 2016-2031 met naar verwachting 33 tot 35%. Voor het handhaven van een brede scholengemeenschap (vmbo, mavo, havo en vwo) zijn minimaal 1200 leerlingen¹ nodig om de breedte van het aanbod, de onderwijskwaliteit en een gezonde exploitatie te garanderen.

Op relatief korte termijn voldoen Gerrit Komrij College en Schaersvoorde daar niet meer aan. Gerrit Komrij College zakt in 2022 door deze grens en Schaersvoorde in 2027. In 2033 hebben de scholen (volgens een specifiek voor ons gemaakte onafhankelijke prognose van MOOZ-onderzoek) respectievelijk 914 en 1115 leerlingen. Prognoses komen nooit exact uit, maar de trend is duidelijk.

Het aantal leerlingen in het vmbo wordt zo klein dat niet alle profielen levensvatbaar zullen blijven. Om de profielen in de bovenbouw havo/vwo van goede kwaliteit én kostendekkend te laten zijn, zijn in beginsel minimaal 60 leerlingen per jaarlaag per niveau nodig. Minder kan alleen, indien andere afdelingen daar ver boven liggen. In beide scholen daalt dit aantal in het vwo naar ongeveer 30 leerlingen per jaarlaag en in de havo naar 60. Gerrit Komrij College en Schaersvoorde zijn daarmee niet in de huidige volledigheid in stand te houden.

Het bestaansrecht van Pronova komt niet onder druk te staan door de krimp. Toch kan Pronova in het verwezenlijken van meerdere uitgangspunten een belangrijke rol spelen.

Uitgangspunten

Doel

1. Het behouden van een dekkend, breed en betaalbaar onderwijsaanbod van goede kwaliteit voor de leerlingen in de Oost-Achterhoek moet centraal staan. Individuele schoolbelangen zijn ondergeschikt aan dit regionale belang.
2. We grijpen de kans aan om het onderwijs (nog) eigentijdser te maken. Daarbij hebben we vanzelfsprekend oog voor de huidige (onderwijskundige) successen. We bieden leerlingen:
 - maatwerk en keuzevrijheid;
 - meer eigenaarschap;
 - passend onderwijs;
 - kansengelijkheid;
 - goede coaching/begeleiding;
 - een goede voorbereiding op hun (werkende) toekomst;
 - een school die in contact staat met de maatschappelijke omgeving en het bedrijfsleven.

Zekerheden

1. Leerlingen kunnen de onderbouw van vmbo, mavo, havo en vwo in zowel gemeente Aalten als gemeente Winterswijk bezoeken.
2. We behouden openbaar en protestants-christelijk onderwijs.

Proces

1. We doen het samen. In het proces van onderzoek en verandering is grote betrokkenheid en inbreng van medewerkers, ouders, leerlingen, basisonderwijs, vervolgonderwijs en de omgeving nodig.

Onderzoek

1. Op het gebied van passend onderwijs kunnen de drie scholen intensiever samenwerken en met en van elkaar leren. Daarnaast kan samenwerking op het gebied van praktisch vakmanschap om het onderwijs versterken. We verkennen deze zaken.
2. Een goed en betaalbaar aanbod in de bovenbouw van het vwo en mogelijk vmbo, mavo en havo, rechtvaardigt een onderzoek naar clustering van het huidige aanbod. Wat we in gemeenschappelijkheid vormgeven, hoe we dat doen en welk aanbod al dan niet tussen gemeente Aalten en gemeente Winterswijk wordt verdeeld, is onderwerp van onderzoek. .
3. In de onderwijsondersteunende processen gaan de scholen optimaal samenwerken. Wat daar onder valt en wat daar mogelijk is, is onderwerp van onderzoek.